

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VOL. LXXI

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, April 6, 1984

— VLIKO metal

Nr. 63

SIANDIEN RYTE PAKILS JAV ERDVĖLAIVIS

GEN. LOPEZ REYES PATVIRTINTAS HONDURO PREZIDENTU

HONDURO PARLAMENTAS VAKAR IŠRINKO GENEROLĄ WALTER LOPEZ REYES KRASTO PREZIDENTU

Praeitą penktadienį grupė jaunų Honduro karininkų nuvyko pas generolą Gustavo Alvarez Martinez ir jam aiškiai pranešė, kad jis turi pasitraukti. Kariai jam aiškiai pasakė, kad negalima imti kysių. Jeigu jis nepasitrauks, tai tuojau jam bus sudaryta byla ir teismas.

Pora kariuomenės kuopų dar bandė pasipriešinti, bet generolas Lopez Reyes paleido kelis didžiulius šautuvus Tegucigalpos padangėmis ir apgrąžino nepatenkintuosius. Generolą Alvarez Martinez išsiuntė pirmu lėktuvu į Kostą Riką.

Gen. Lopez Reyes išrinktas prezidentu vienbalsiai. Už jį paduoti vis 78 balsai. Jis eis prezidento pareigas iki 1987 metų.

Pasimatė su JAV ambasadoriumi

Naujai išrinktas prezidentas gen. Lopez Reyes tuojau priėmė JAV ambasadorių John D. Neg-

roponte. Naujas prezidentas pranešė ambasadoriui, kad jis yra pasiryžęs glaudžiai bendradarbiauti su JAV. Jis yra priešingai Castro politikai ir nenori, kad Castro agentai įengtų į Hondurasą.

Prezidentas žino, kad JAV įsteigė Hondure mokyklą Salvadoro karams apmokyti. Jis nėra pasiryžęs uždaryti salvadoriečių mokyklos, bet tik norėtų, kad ateityje tokių apmokymo centrų Hondure nebūtų. Honduro karo jėgos yra pasiryžusios pastoti kelią partizanams, pasiryžusiems iš Nikaraguos pasiekti Salvadorą.

Generolas Lopez Reyes baigė JAV Karo mokyklą, laisvai kalba angliskai ir turi gerų draugų aviacijos karininkų tarpe.

Gen. Lopez Reyes mėgsta svarbesnius klausimus aptarti su kitais kariais ir išklauso skirtingos nuomonės.

rizuoti žmones... nesutinkanti su jų ideologija ar pažiūromis". Šiame sakinyje aiškiai atsispindi "brandaus socializmo" ideologika. Pirmiausia, oponentai nužmoginami, rašant jų pavardes mažosiomis raidėmis. Jų protestai prieš mokyklą piktinaudojima ir tikėtinai persekiojimą vadinami mokytojų "terorizavimu". Ir, galiausiai, sovietinė valdžia, tildanti ir naikinanti visus, kurie nesutinka su jos ideologija, tikiu terorizavimu naikina teistusius kunigus.

"Tikrosios Sigito Tamkevičiaus teismo aplinkybės iš savilaidinės spaudos", rašo Elta. "Bet ir melagingas Tiesos straipsnis yra gvas įrodymas, kad lietuvių savilaidinė spauda bei neoficialios organizacijos yra paveikusios ir sovietinį informacijos aparatą. Dar prieš kelis metus sovietinė spauda visai nutylėjo lietuvių patriotų teismus arba juos aprašydavo keiliems mėnesiams praėjus. Tačiau teismų smulkus ir faktiškas aprašymas savilaidoje privertė ir Tiesą pasitempti ir greičiau į juos reaguoti. Nėgyskaitė tik oficialusis melas". (ELTA)

GEMAJEL RENGIA SI VYKTI Į SIRIJĄ

BEIRUTAS, Libanas. — Šių dienomis Libano prezidentas Amin Gemajel rengiasi vykti į Damaską, kad galėtų pasitarti su Sirijos vyriausybe, kaip padame Libane baigti kovas tarp musulmonų.

Visos politinės partijos pritarė paliauboms, nori, kad pasibaigtų žudynės, bet nėra galimybės sustabdyti kovas tarp musulmonų ir fanatikų falangistų. Asadas yra geras psichologas. Jis moka prieiti prie žmonių ir turi gerų idėjų sudėtingiems klausimams spręsti.

Dabar kruviniausios kovos eina prie Žaliosios linijos. Šiitai veržiasi į kitus kvartalus už Žaliosios linijos, kad išnaikintų ten pukių namus turėjusius falangistus.

— Visiems patartina penktadienio rytą sekti televiziją apie 7:45 val. ryto, tai pamatys kylančią erdvėlaivį.

Prezidentas Reaganas atkakliai sieks taikos Artimuose Rytuose, kol jai įgyvendins.

INDIJOS SOSTINĖJE SICHAI PROTESTUOJA PRIEŠ KARIUS

VYRIAUSYBĖ SUKREIČIA 300 SICHŲ, ATSAKIAUSIŲ KLAUSYTI VYRIAUSYBĖS PATVARKYMŲ

NEW DELHI, Indija. — Vakar įvyko gana gausi sostinėje gyvenančių sichų demonstracija prieš dabartinę Indijos vyriausybę. Sichai labai nepatenkinti, kad vyriausybė pasiuntė karių į Punjabo provinciją, kur įvyko kruvini susirėmimai tarp sichų ir indų.

Amriltos mieste kariai įvedė kar įvyko gana gausi sostinėje gyvenančių sichų demonstracija prieš dabartinę Indijos vyriausybę. Sichai labai nepatenkinti, kad vyriausybė pasiuntė karių į Punjabo provinciją, kur įvyko kruvini susirėmimai tarp sichų ir indų.

Premjerė Indira Gandhi yra pasiryžusi pasiųsti daugiau karių, kurie pajėgtų suvaldyti Punjabo provincijos fanatizmą. Naktį į gatves išėjusieji žmonės sulaukomi, jeigu jie nepaklauso pirmo įsakymo. Jeigu bandys pasipriešinti, tai gali būti vietoje nušauti. Suimtieji sichai tuojau atiduodami prokuratūrai ir teismui.

Sichai nušovė parlamento nari

Dar nebuvo palaidotas parlamento įstatų komisijos pirmininkas, kai da sichai įžengė į N. V. Tevari butą ir vietoje jį nušovė. Parlamento narys Te-

KALENDORĖLIS

Balandžio 6: Celestinas, Žnė, Gulbė, Dudutis, Purieta, Žvilga.

Saulė teka 5:26, leidžiasi 6:21. Oras saulėtas, šiltesnis.

ASTRONAUTAS NELSON PASIEKS NUTILUSĮ SATELITĄ

ATVILKS JĮ Į ERDVĖLAIVIO DIRBTUVĘ, INŽINIERIAI PATAISYS IR VĖL PALEIS

CAPE CANAVERAL, Fla. — Šiandien, penktadienio rytą, 7:58 val. erdvėlaivis "Challenger" pakils į erdvę.

Erdvėlaivis šį kartą bus erdvėje šešias dienas. Į erdvę kyla penki astronautai. Šalį įgolai vadovauja 16 metų laivyno kapitonas Robert L. Crippen. Jis jau trečią kartą kils į erdvę. Jis yra patyręs astronautas, lengvai orientuojasi erdvėje ir gerai supranta šio skriejimo tikslus.

Kartu su juo kyla į erdvę: Francis R. Scobee, dr. George D. Nelson, Jerry J. Hart ir dr. James D. Van Hoften.

Kpt. Crippen buvo pakilęs į erdvę 1981 metų balandžio mėnesį ir praeitų metų birželio mėnesį.

Visi penki jau trečiądienį atvyko į Cape Canaveral ir pradėjo tikrinti šio skriejimo planus. Vakar jie jau pakilo į erdvėlaivio priesakį ir pradėjo pasirodymus kelioms. Kiekvienas privalo patikrinti, ar turi erdvėlaivyje visus daiktus, reikalingus pakilti į erdvę. Jeigu neturės reikalingų instrumentų, ar jeigu jie neveiks tinkamai, tai erdvėje negalės atlikti reikalingų tyrimų.

Šį kartą erdvėlaivis planuoja iškilti 300 mylių aukščiau. Tada erdvėlaivio vairavimą perims kpt. Crippen ir astronautas Scobee paims erdvėlaivio vadovavimą. Amerikiečių astronautai perina erdvėlaivio vadovybę, kai erdvėlaivis pakyla virš 150 mylių.

Svarbiausias šios misijos tikslas surasti erdvėje prieš ketvorių metų iškeltą bangų satelitą, kuris nustojo dave žinias. Fizikai nustatė, kad satelitas "gyvas", bet viena dalis sugedusi. Kai erdvėlaivis suras erdvėje nutilusį satelitą, tai dr. Nelson išeis erdvę pasižiūrėti, pasieks nutilusį satelitą ir jį atvilkęs prie erdvėlaivio ir įtrauks į dirbtuvę. Ten pat dr. Nelson ir dr. Van Hoften pataisys nutilusį satelitą ir jį paleis.

Alu mokslininkai bandys pataisyti neveikiantį satelitą. Apkalčiuojama, kad sugedusios dalies pataisymas gali kainuoti 50 milijonų dolerių. Pirmiausia mokslininkai turi nustatyti, ar ta dalis sugedusi, ar tik klaidis atsiradusi.

Alu mokslininkai bandys pataisyti neveikiantį satelitą. Apkalčiuojama, kad sugedusios dalies pataisymas gali kainuoti 50 milijonų dolerių. Pirmiausia mokslininkai turi nustatyti, ar ta dalis sugedusi, ar tik klaidis atsiradusi.

Alu mokslininkai bandys pataisyti neveikiantį satelitą. Apkalčiuojama, kad sugedusios dalies pataisymas gali kainuoti 50 milijonų dolerių. Pirmiausia mokslininkai turi nustatyti, ar ta dalis sugedusi, ar tik klaidis atsiradusi.

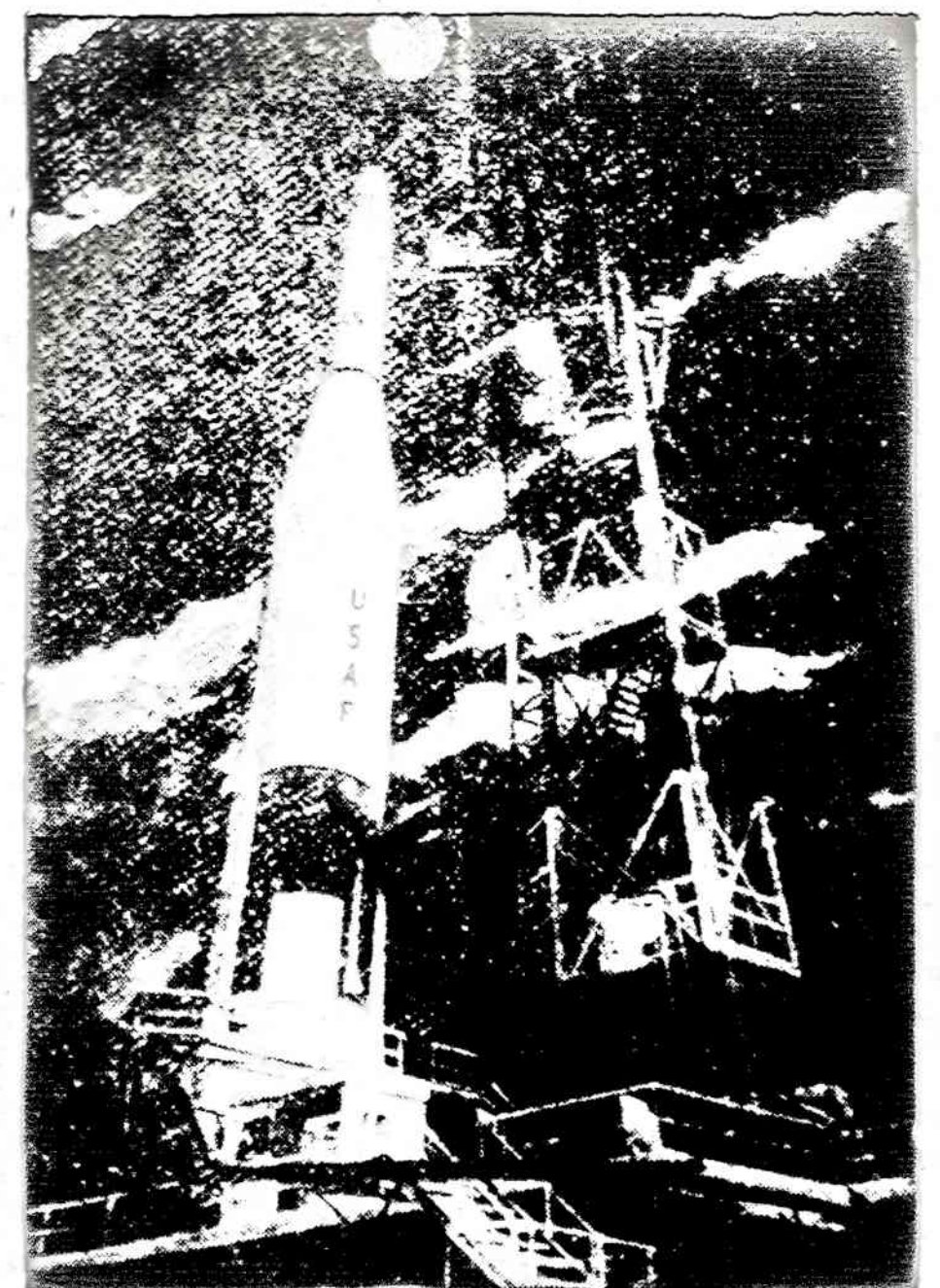
— Kun. Bernard Pagan pritraukė teisman tris Delaware policininkus už neteisėtą areštą. Jis reikalavo 85 milijonų, bet teisėjas policininkus išleido.

Sovietų pulk. L. Zukov trečiądienį Maskvoje gavo medali už Pietų Korėjos geležinkelio keltuvų nušovimą.

— Ketvirtadienį aukso uolėja kainavo \$381.

— Kongresas, atmedamas pasiūlymą leisti poteriauti mokyklose, sprendė visai kitus klausimus, bet ne poteriaus mokyklose. — atsakė prezidentas Reaganas žurnalistams.

— Buves karys Richard Craig paėmė iš KGB agento \$11.000, atidavė valstybine paslaptį ir už tai dabar įkliuvo kalėjimams.

Šiandien rytą Amerikos erdvėlaivis pakils 300 mylių orbiton.

Honduro parlamentas vienbalsiai, 78 balsais, išrinko generolą Walter Lopez Reyes krašto prezidentu.

LIETUVIAI MĖGSTA ORGANIZACIJAS

Kalifornijos Lietuvių Alma-machos ketvirtąją laidą, parušusią A. Skirius, Naujienose Pastabomis iš tolo pamatėję VI. Bakūras. Be kitos įvairios informacijos, almanache yra žinių apie lietuvių organizacijas. Iš jų 25-ios yra įsteigtos po Antrojo Pas. karo atvykusiųjų taip vadinamųjų naujųjų lietuvių. Štai, gegužės 27 d. bus steigama dar viena organizacija, kurios nariai galės būti tik pensininkai. Iniciatoriai V. Bakūras, J. Kūribas, J. Kutra ir Br. Stančikas. Susirinkimas bus parapijos salėje. Reikia prisiminti, jog tai ne pirmas bandymas pensininkus suorganizuoti, bet vis su manytojų geru noru gerai ir likdavo. Gal šį kartą pavyks.

Zvilgsnis į Čikagos praeitį

Zina, kad steigiamą Angeles lietuvių naują draugiją, pagundė žvilgtelėti į vidinamosios pasaulio lietuvių seninės Čikagos lietuvių praeitį ir Aleksas Ambrose, parašytojas "Chicago Lietuvių Istorijos" knygoje paskaitytų, kaip lietuvių anais laikais organizavosi, kokias draugijas steigė.

Pagal Ambrosę, 1884 metais įsteigtoji Sv. Jurgio vardo draugija esanti pati pirmoji Čikagos lietuvių organizacija. Toliau, per 75 metus Čikagos lietuvių buvo suorganizuavę 260 draugijų, oje klubų. Įvairiausi vardai ir tikslai. Skirsto jas Ambrose į katalikiškas, liberalines ir nepriklausomas. Katalikiškos organizacijos būdavo parenkančios šventųjų vardai, o liberalinės, dažnai jas ir tautiskomis vadindavo, duodami Lietuvos kunigaikštėjų ar žymių asmenų vardai.

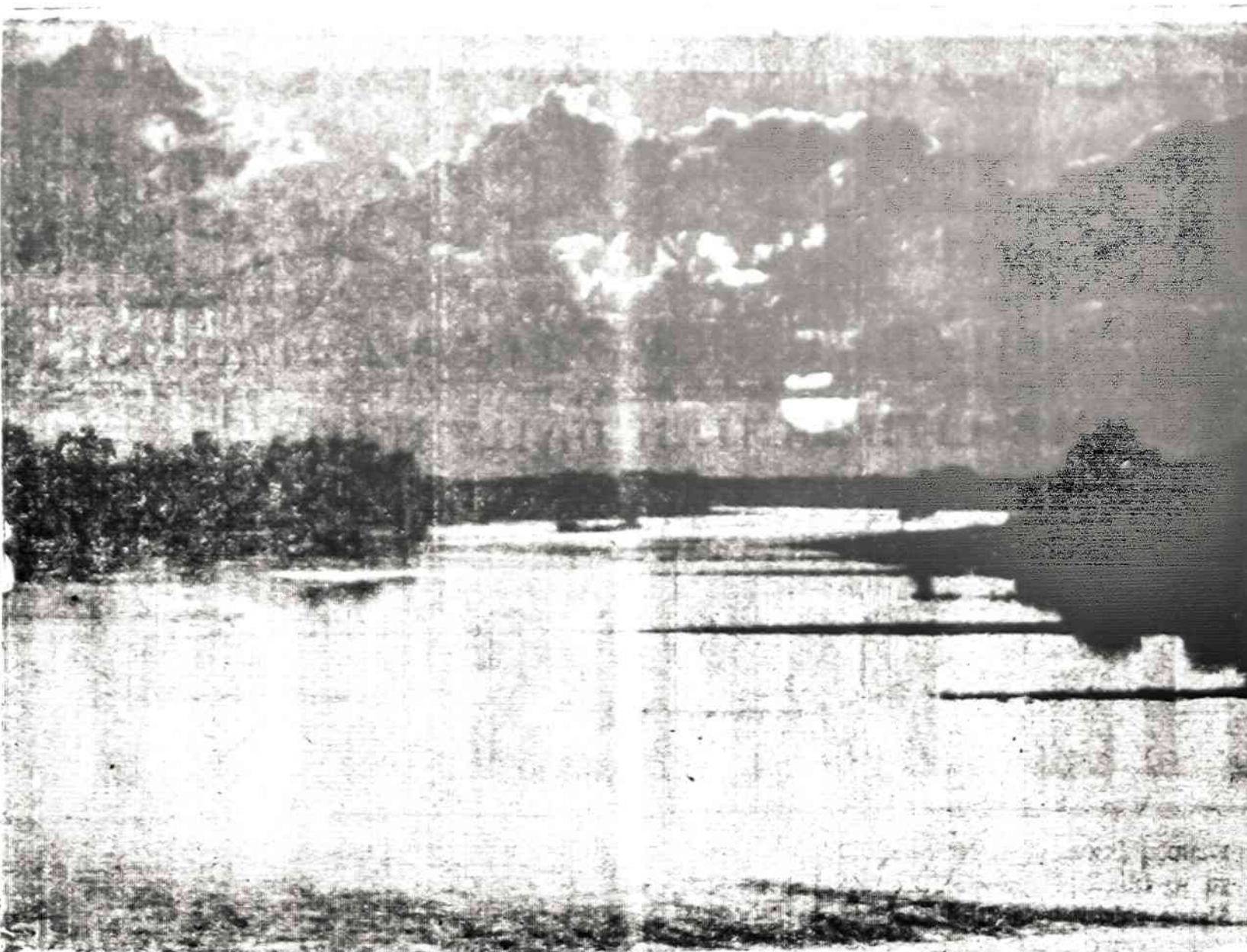
Ambrose rašo: "Bet ne visos draugijos, neįsijaučiančios šventųjų vardų, būdavo katalikiškos. Ir ne kiekviena kunigaikščio vardą nesiojanti draugija būdavo li-

berališka. Buvo atsitikimų, kad draugijų pradžioje kontroliuodavo liberalai, o vėliau vadovystę perėdavo i katalikų rankas. Būdavo ir atvirkščiai, kur liberalai paverždavo kontrolę nuo katalikų". Tokių varžybų pavyzdžių Ambrose aprašė keletą, bet kam plačiau toji praeitis įdomi, turėtų pasiskaityti minima knyga. Ją galima nusipirkti Naujųjų administracijoje.

Čikagos lietuvių istorijoje rašoma, jog vienos draugijos tikslas pavadinti tožinomas, o kitos pasižymėjo reikšmingais darbais šalpoje ir kultūroje, be rašiusių šviečiant ir kt. Tu laikų draugijos bei klubai turėdavo savo įstatus, konstituciją vadinamus. Kai kurių nariais tegalėjo būti tik vyrai, o kai kurių tik moterys. Katalikiškosios pirmojoje vietoje prašydavo priverstinę narių bažnytinę priekilą, o daugelis nepriklausomųjų arba tautinėmis vadintųjų pirmojo eilėje keldavo narių tarpusavi bendravimą, skatindavo mylėti tėvynę Lietuvą ir net dirbti išlaisvinimui Lietuvos iš caro valdžios. Pavyzdžiui imkim 1887 m. Jono Griniaus suorganizuotos "Lietuviško Vairo" draugijos įstatus. Juose rašoma, jog draugijos tikslas yra "ungti lietuvių, teikti savitarpinę brolišką pagalbą, skleisti švietimą, tautinį susipratimą ir rūpinimą savo tėvovės išlaisvinimu iš rusų koliai jungo".

Tai kaip paminėta šimto metų lietuvių turėjo organizacijų, kurioms rūpėjo Lietuvos išlaisvinimas iš rusų valdžios, taip ir šiais laikais turime organizacijų, kurias veiksmiais vadina, kurios dirba Lietuvos išlaisvinimui iš komunistinio okupavimo.

Ambrose pabrėžia, jog "Lietuviškas Varpas" anais laikais sukėlęs daug kalbų, nes tos draugijos įstatuose nebuvo reikala-

Kursių mariose

virio narius eiti išpažintis, o palikta laisvė.

Tėvynei pagalba ginklu

1904 m. Town of Lake kolonijoje įsteigta "Gvardija Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto, Pirmo Raitelių Divizija". Įstatuose sakoma: "Tautiška-katalikiška-broliška pagalbos draugija". Suorganizuota tam, "kad lietuvių lavintųsi kareivystės, idant laike karo už tėvynę nešti ginklu rankoje".

Kazimiero gvardija reikalauja, kad nariai įsigytų uniformas ir nustatyt karinės mankštos statutą: "Kas anuą nedėlią turi atsibūti muštą kareivišką lietuvių kalboje, per enerolą paskirtame laike. Priešodijimas vienas kito ant muštų, kada klausia nacleninko savo, ai turi pridėti ranką prie gėlos ir tada šnekti, arba susitikus kur su nacleninku kareiviuose drabužiuose. Nacleninkui taip pat turi atiduoti garbę savo kareiviui. Mirusiam kareiviui turi būti kardas ir šalmas ant garbo padėti, pakelei nulis jį į kapus, o kareiviui jam turi prisilūžyti".

"Draugystė Lietuvos Kareivių Cicerioj" įsikūrė 1912 m. Pajūrinė, bet turėjo ir uniformų skyrių. Karinio paruošimo padarė, tik prailavo paradams. Turėjo kardus, uniformoje lietuvių primenančių ženklų nebuvo. Vėlyku nektį buvo pavadama jo uniformuotiems nariams saugoti Kristaus karstą.

Padoraus elgesio reikalavimai

"Sakčiausios širdies Viešpaties Jėzaus Draugija" reikalauja, kad nariai knygas skaitytų, organizuotai eiti prie komunių ir dorai elgtis susirinkimuose, katrais "šnekėtų nepriderančias talbas ir keiksmus" — baudžiamas. Kuris lošia kortomis iš pinigų — negali būti nariu. Neprilimami į draugiją ir paleistuviai... Siap draugijos tikslai panašūs į kitų draugijų — šalpa, švietimas etc.

"Aušros Vartų Sv. M. Panos Vyru ir Moterų Draugija" — pajūrinė, įstatuose įrašė, jog narys būdamas streiklaužiū bus sužeistas, pašalpos negaus.

Įstatuose sakoma: "Kiekvienas narys arba narė, turinti su svetimu vedusiu nepaprastus meiliškus ryšius, o taipgi vedusieji negyventų sykiu, bet su kitais gyventų kaip vede, tokie pirmą sykį bus perspėti, o tolesnei gaus viešą papeikimą ir nesiliaujantiems dar toliau diduma balsu paskirs jiems bausmę, arba pašalins iš draugijos". Ši draugija įsteigta 1929 metais, spetina, kad jau tada šievių tarpe daugėjo skyrybų, tad ir "konstitucijon" įtrauktas čia eitiotąs nuostatas.

1913 metais įsteigta moterų "Sv. Petronėlės Draugija" pašalpinė ir libdaros, bažnytinė. Be kitų nuostatų, draudžia narėms skaityti tikėjimui priešingus rašinius, liepia leisti savo vaikus į lietuvišką parapiinę mokyklą. Moteris, pametusi vyrą ir gyvenanti su kitu be bažnytinio "šliūbo", negali būti draugijos narė.

Padoraus elgesio reikalavimų reikėtų pavadinti ir kai kurių organizacijų įstatu nuostatas draudžiančias kelti tylą draugijai viešajame teisme. Tačiau "konstitucinis" draudimas susirinkime kalbėti prieš carą ne-skirtinas į padoraus elgesio pamokymą.

Susivienijimų galia

Nuo seno veikiant Susivienijimui Lietuvių Amerikoje ir Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimui, į kuriuos nariai priimami ne iš kurios vietovės, bet iš visos Amerikos, 1916 metais Čikagoj įsteigta "Lietuvių Piliiečių Darbininkų Pašalpos Klubas", kurio steigėjai tartum nesitenkinę veikiančiais susivienijimais, klubo tikslą nusakė šitaip: "Suvienyti žisus Lietuvos Amerikos piliiečius į vieną stiprią organizaciją dėl savitarpinės pašalpos ligon- le ar mirtyje. Suteikti pagal- bą įsigyti Amerikos pilietybę. Galvinti prisirišimą į gimtinę tėmę — Lietuvą ir meilę dėl sa-

vo gimtosios kalbos bei tautinio papročio. Rūpintis visos mūsų šeimijos švietimu ir kultūringumu". Įstatuose dar paskaita: "Tikėjimiskai ginčai už tikėjimą arba prieš tikėjimą neturi būti visai svarstomi ant susirinkimų".

A. Ambrose rašo, jog klubas nemažai nuveikė politikoje ir kultūroje, bet nėra žinios, kiek narių turėjo, tačiau aišku, jog užsi-mojimas suvienyti visus buvo tik geras noras.

Anų metų lietuvių vertino susivienijimus ne tik atskirų asmenų, bet ir organizacijos vienytiš mēgo. Buvo Laisvamanių susivienijimas, Amerikos Lietuvių Katalikų Moksleivių Susivienijimas, Lietuvių Moksleivių Susivienijimas ir kt. Net ir scenos mėgėjai — vaidintojai buvo įsteigę atskirų grupių susivienijimą.

Nepamirėjau šame rašinyje tokių žymių organizacijų, kaip Simano Daukanto, Teisybės Mylėtojų, Keistučio, Lietuvos Ūkininko, Liet. Moterų Apvietos ir dar eilę kitų, nes laikraštyje neįmanoma apie visas tas draugijas parašyti, kurios Ambrosės knygoje minimos. Parinkau tik keletą charakteringesnių susipažinimui su anų laikų lietuvių veiklos tiklais bei rūpesčiais.

Tai dar kartą reikiu nuomone, jog "Chicago Lietuvių Istoriją" verta paskaityti. Knyga 1967 m. išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija Čikagoje. Autorius Aleksas Ambrose jau yra miręs. Gimė jis 1892 m. Liudvinavo valsčiuje, Amerikon atvyko 1912 m. Ambrosevičiaus pavardę pasikeitė į Ambrose. Buvo visuomenės organizacijų ir spaudos darbuotojas.

Lietuviškos knygos

Naujienose buvo skelbiama, kad Bronio Railos nusilpstymai jau atspausdinti. Tai buvo tiesa praeitais metais, kai J. Klauseikis pasijuto be pagrindo žveistas ir panoro pasižiūrėti arčiau į Bronio Railos mėgiamas pareikšti nuomones. Arčiau pastudijavęs, jis rado reikalo parašyti knygą apie Bronio Railos labai lengvą švaisytymąsi želdžiančiais žodžiais.

Pirmiausia, Klauseikis faktais įrodė, kad Raila įžeidęs K. Janutą be jokio pagrindo ir be jokio reikalo. Trenkė kaip perkūnas giedrą dieną ir nutrėtė. Kai Januta bandė reikalą išaiškinti, tai Raila ir klausyti nenorėjo. Orakulas burną atvėrė, tai neteisingo žodžio nepataiso.

J. Klauseikis giliau pažiūrėjo į Railos "stilistiką" ir paprasčiausiais faktais įrodė, kad gražiais žodžiais apibarstomas labai negražus tvirtinimas. Tas tvirtinimas veik visuomet yra melagingas. O melas, nors jį gražiausiai "stilistas" papuošia, vis lieka melu. Kenksmingu pačiam šmeižtąjam.

J. Klauseikis parasė studiją, kurią turėtų atidžiai paskaityti visi lietuvių, kurie piunksnį į

nuomonę visuomeniniais ir politiniais klausimais. Ją turėtų paskaityti ir teisininkai, kurie teisės klausimais dar rūpinasi. Knygoje gyvais pavyzdžiais parodyta, kaip nereikia rašyti. Nereikia rašyti ne tik paprastam piliečiui, bet visai nedera kelias knygas parašiusiam, aukštus meluotojui ir labai žalingu amokslus baigusiam žuogui. Autorius yra teisininkas, baigęs Kauno universitetą, dirbęs teismuose, rašęs teisinius samprotavimus.

Knyga, atspausdinta praeitais metais, jau baigiama parduoti. Kas nori ją įsigyti, tai turi rašyti K. Janutai, 2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039. Jei pasij dar yra keli egzemplioriai, tai už tris dolerius jums ją atsigs, o jeigu jau nebebus, tai bus viena iš tų lietuviškų knygų, kuri išėjo. Ji nebeguli, bet išėjo į žmones. Raila yra Klauseikio knygos vertas. Jis turi pasisklaityti, ką žmonės apie jo paties knygas mano. Turės progos pamatyti, kodėl jų nepuola. Apie Klauseikio knygą jis paleido dar kelis railiškus melagingus tvirtinimus, bet išdėstytų faktų nepaneigė. Jau laikas, kad atkreiptų dėmesį.

St. Stalioraitis

STEIGEJAI

Šiaulių laisvamaniai, po skaitlingo mityno, emė maršuoti gatvėmis. Pirmose eilėse buvo pastatyti trys seneliai, kurie vos vilko kojas. Pašalinis užklausa maršuojančio:

— Kum jūs dar varginatė tuos senukus, juk jie jums jokios pagalbos nesuteiks.

— Visai ne, tie senukai bus pirmieji laisvų kapinių steigėjai.

PAVOJUS

— Ar matai tą susitraukusį vyruką? Praeitam kare jis buvo keturiadešima kartų peršautas ir dabar pilnas kulku į švino.

— Ar tas jam nekenkia?

— Ne, tik į vandenį jam nevalia eiti, nes tuoj paskęstų.

Cold war.

It was hard enough we had to fight the British for our freedom. But on top of that, we had to fight the weather, too.

Because winter at Valley Forge meant snow, ice, and freezing temperatures. All serious enemies to a makeshift army without proper clothing, and without enough food, and short on motivation.

It was an army long on courage, but short on money.

And then the money came. Some \$27,000,000 from the profits of new American.

That's how people took stock.

Take stock in America.

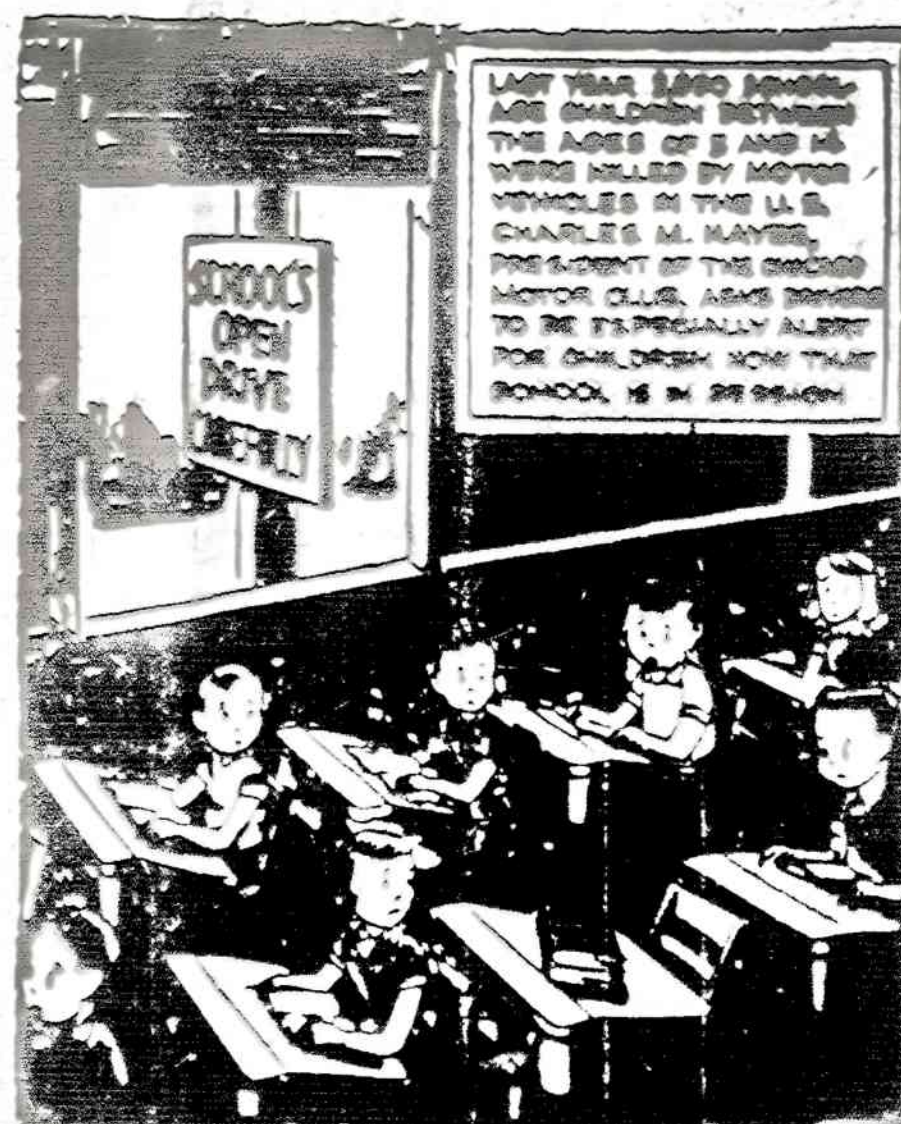
1000 copies of this notice located.

In America back there and you know how we were treated.

Nowadays, people are still helping America stay strong and self-sufficient. And they're helping themselves in safe, dependable savings by taking stock in America with the Payroll Savings Plan.

Buy United States Savings Bonds. They won't leave you out in the cold.

Now \$100,000,000 in savings bonds are held in the hands of 100 million Americans. That's a lot of money. And it's growing. It can be yours, too. Buy United States Savings Bonds today. It's the way to a secure future.

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly!

High Interest Rates Paid on Savings. Interest Compounded Daily and Paid Quarterly.

Mutual Federal Savings and Loan.

2212 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanavskas, Pres. Tel.: 847-7747

MEMBER, NAB, FHL, FSLIC, FDIC, NCUA, FDIC, NCUA

SERVING CHICAGO AND SINCE 1935.

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES. WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME.

ESLIC.

Deimantinė "Draugo" sukaktis

K. Vainotas teisingai aprašė rašydamas laišką, tokio laiško deimantinės "Draugo" sukakties antrąją pusę. Jam už šį parašymą ir teisingai parodymą "Draugo" antrosios pusės patvirtinąjį Lietuvos visuomenė turi būti labai dėkinga.

Dienraštis, kuri save vadina visų Lietuvos laikraščių ir yra remiamas tik vienos grupės, jau senokai pradėjo darytis ir Rytus ir bendradarbiauti su komunistiniais okupuotais Lietuvos pareigūnais — Rodinos ir gen. Petronio agentais, ir skatinti Amerikos Lietuviškąjį jaunimą važiuoti į Kapsuko universitetą ruošiamus kursus pavergtoje Lietuvoje mokytis lietuvių kalbos. Ar gali būti didesnis absurdas? Važiuoti mokytis lietuvių kalbos ten, kur yra didžiausia rusifikacija ir einama prie to, kad būtų visai išnaujinama lietuvių kalba...

Tai aiškiai rodo vienuolio kunigo Kežio (jis okupuojamą Lietuvą nesivadina vienuoliu kunigu) suorganizuota "Draugo" pirmųjų ekskursijų į Lietuvą, pasiviečiuoti ir padraugauti pas Rodinos gen. Petronį. Kaip atrodo, ten buvo užsimezgusi didelė draugystė.

Be to, kuriam galui lankėsi maskviniškas polbrukas Kazakevičius "Draugo" redakcijoje? Aišku, kad buvo mezgami draugiški santykiai su pavergtos Lietuvos komunistiniais pareigūnais Lietuvos išdavikais.

"Draugo" deimantinį jubiliejų reikia švęsti ir du laikotarpį, tai: šimto ir po šimto. Šimtojo laikotarpio "Draugo" buvo tikrai visų lietuvių laikraštis. Buvo vedama garbinga lietuviška patriotinė linija. Taip pat ir katalikiška. Nebuvo jokių kitus laikraščius juodinančių laikraščių, nei palaikamųjų okupantui, nei asmenų užgauliojimo.

Po šimtojo viskas pasikeitė drastiškai ir blogėjęs pusė. Kažkokia juoda ranka pakeitė dienraščio kryptį.

Dienraščio leidėjai, kunigai marijonai, pradėjo darytis ir Rytus ir palaikant Lietuvos pavergėjui. Naujai pasamdyti vedamųjų redakcinių pradėjo purvais drapstyti kai kuriuos patriotinius laikraščius (tokie vedamieji rimtai dienraščiai labai nelinka). Jei kas nors iš apšmeižtųjų nori pasiteisinti, pa-

rašydamas laišką, tokio laiško deimantinės "Draugo" sukakties antrąją pusę. Jam už šį parašymą ir teisingai parodymą "Draugo" antrosios pusės patvirtinąjį Lietuvos visuomenė turi būti labai dėkinga.

Tai didelė laimė, kad turime dienraštį Naujienos, kuris atidengia "Draugo" rašytojų klaidinančius straipsnius ir draugystę su Rodinos gen. Petroniu.

Tiems lietuviams, su kuriais pavergtoje Lietuvoje galima bendradarbiauti, jiems burnos yra užtaupytos. Jų bent vienas išlaidas Lietuvos laisvės žodis reiškia pražūtį. Galima bendradarbiauti tik su bolševikų klapčiais, kurie Lietuvoje tarnauja tik Maskvai.

Augustas Paškonis

HOMERO "ILIJADA"

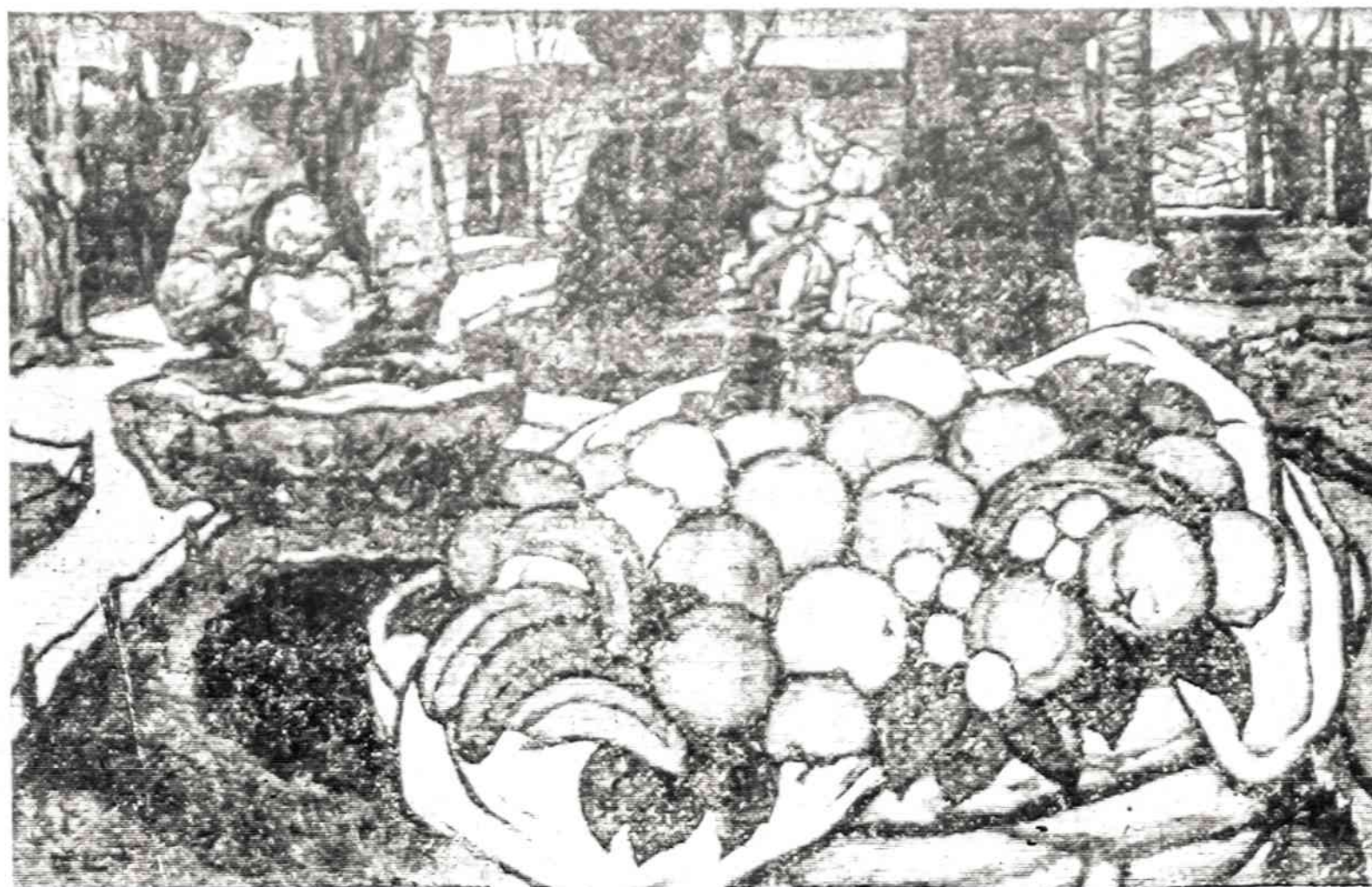
Mūsų šių dienų kultūra giliai šaknis turi senovės Graikijoje. Iš ten ji paplito per romėnus ir stebina mūsų savo didingumu, kai mintimi ją pasekame iki atsidūrimo versmų. Daugelio šių dienų dalykų savo gudrią užuomazgą arba net ir tobulumą jau turėjo senovės Graikijoje.

Nu, ir perkelti mus į prieš tris tūkstančius metų nemirštamąjį Homero poemą "Ilijada". Menkam žemės vabalui žmogui keista, kai vartai puslankius, trykstančius išmintimi ir grožiu, sukurtais prieš tiek daug metų. Ir, kas žmogiškam jausmui keista, jau tuomet mūsma apie tą giliają senovę, kuri buvo, apie tokius žmones, kurių dabar nebėra...

Taigi, "Ilijada" yra gyvu šaltiniu iš mūsų pirmųjų dienų... Kaip nepasikeitė per tuos amžius niekingas žmogus! Kaip prieš tris tūkstančius metų, taip ir šiandien, jis tebėra savo tobulumo vystykloose. Tas pats žiaurumas lygiai, lydi ir mūsų dienų ir anų žmonių.

Rodos, kad kalbama apie vakar dienos gyventojus. Tik šiais laikais užtektų vieno kulkosvaidžio, kad daug baisyti užbaigtas visas tas kovas Achajų su Trojėnais, o ten — herojiškai giedama kiekvienai rankai kova kiekvienas varinio iešmo durimas, skydo perkirtimas...

Tik tuo žmonės ir tesiskyrė. C daugybė realių ir stiprių patyrimų poemoje rodo mūsų

Natiurmortas. Aliejus. Dail. Pocevičiūtė

Skola didyn, o jos vertė — mažyn

Pulk. Robert McCormick, kuris mirė prieš keliolika metų, ilgą laiką buvo Chicago Tribune dienraščio leidėjas ir redaktorius. Jis buvo labai stiprus konservatyvus respublikonas ir aštriai kritikavo prezidento F. D. Roosevelto New Deal programą ir dideles valdžios išlaidas. Jis reguliariai keldavo valstybinės skolos augimą ir tvirtino, kad tos skolos valdžia niekad neatmokės, bet ji taip dolerį sumenkina, kad ta skola nebus pilnos vertės.

Daugelis (ypač demokratų valdžios politikai) su McCormicko pranašavimais nesutiko ir jį vadindavo "susekėjusiu dinosauru".

Jei McCormickas būtų šiandien gyvas, tai jis galėtų su patenkinimu pasigusti, kad, girdi, "ar aš jums nesakiau?"

Zinomasis, ekonomistas Herbert Stein, kuris buvo prezidento Nixono vyriausias ekonomikos patarėjas, nurodo, kad pasibaigus II Pasauliniam karui, 1946 m. federalinė skola siekė \$242 milijonus. Nuo tada Washingtono skola išaugino apie \$800 milijonus, taip, kad šiandien mes įsiskolinę suvirš tr milijonų

išsivystymo raidos reikmėms ir pirmųjų dalykų mums. Juk jau viską, ką mes šiandien vartojame ar darome, turėjo anų dienų graikai!

Arėjus Vitkuskas

dolerių. Bet pačius šiandien dolerio vertę, ir palyginus ją su 1946 metais, federalinė skola yra verta tik \$232 milijonus. Šių sumažinimo triuką Washingtonas padarė su infliacija. Juo didesni deficitai, juo skola didesnė, tuo dolerio vertė verčiama žemyn.

Su istorikai rekordiniais deficitais, kuriais Washingtonas šiandien tvarko savo finansus, greičiausiai už kitų 10-20 metų ta federalinė skola pasidarys, savo tikrąją vertę, visai mažą ir lengvai suvaldomą.

Ekonomistas Stein, nurodydamas šį skolos mažinimą pigėjančiais doleriais, sako, jog būtų geriausia, jeigu valdžia atsisąždėtų los skolos ir numuštų ją iki nulio.

J. B.

ATNAUJINAMA STALINO PRAKTIKA

Kiekvienas Vakarų pasaulio gyventojas žino tą paprastą tiesą, kad asmuo ar policija, pateikię kaltinimus, privalo juos teisme įrodyti, pagrįsti.

Kovo 21 d., skelbiamai Londono "Daily Telegraph", matome, kad Sovietų Sąjungoje vėl grįžtama prie stalininės šnipinė, jimo, vienas kito sekimo, sistemos. Kaip rašo laikraštis, "gyventojai privalo teikti žinias apie savo kaimynus, artinus ir draugus, kad padėti milicijai ir KGB išaiškinti "neniškių elementus".

Pabaltijo respublikose — Latvijo-

je, Estijoje ir Lietuvoje. Išplatintos spausdintos milicijos kortelės". Toliau rašo laikraštis, kad "ši operacija pirmąsias prasi-
dėjo Kijeve ir Krasnodare, o pabaltiečiai, kaip žinia, turi įsivie-
dinti tas "geras idėjas".

"Pagrindinis skirtumas tarp stalininių ir dabartinių kortelių, kurios išplatintos Rygoje, Talline ir Vilniuje, yra toks, jog vi-
si skundai, surašyti kortelėje, pateikiami anoniminiu būdu. Tokiu būdu pranešėjas negali būti patrauktas teisman už šmei-
žimą. Visą našta griūva ant kaltinamojo pečių. Jam reikia įrodyti savo nekaltumą".

Straipsnio autorius Julian Islerwood sako, kad viena tokių kortelių iš Latvijos jau pateko į Vakarų. Kortelėje išvardyta daugybė smulkių nusikaltimų, kurie "turėtų būti perduoti milicijai".

Gyventojai privalo pabrūkinti kortelėje nusikaltimų rūšis: neregistruojamus uždarbius, simuliaciją, alimentų nemokėjimą, slapstymąsi nuo milicijos ir teis-
mo, civilinių skolų nemokėjimą, tinginijimą darbe, bėgimą vaikų auklėjimą, girtavimą, narkotikų vartojimą, žinias, ar anksčiau buvo teismo baustas, ir kitus nusikaltimus, kurie "nesuderinami su socialistinio gyventimo būdu". Kelios eilutės paliktos pastaboms ir specifikacijai, po to seka pastaba, kad kaltintojo parašas nereikalingas.

Tokie dalykai vakariečiams atima žadą — komentarai nebereikalingi.

• Meksika pagamina daugiau sidabro negu bet kuris kiti šalys pasaulyje.

POPIEŽIUS APIE TIKINČIŲ PERSEKIOJIMĄ

Vasario 19 dieną popiežius Jonas Paulius II-asis paskelbė 100 katalikų kankinių palaimintaisiais; išskyrus vieną, visi buvo Prancūzų Revoliucijos metu sautusio teroro aukos. Ta proga pasakytoje kalboje popiežius netiesiogiai užsiminė apie tikinčių persekiojimą Rytuose Europoje. Anot New York Times (1984.II.20), jis taip kalbėjo: "Šie kankiniai mums primena daugybę tikinčių, kurie šiandien taip pat aršiai ir skausmingai slaptonis persekiojami visame pasaulyje. Jiems atimta religinė laisvė, jie diskriminuojami, jiems neįmanoma gintis, jie internuojami ir pasmerkami pilietinei mirtčiai — ir todėl jų kentėjimas turi daug ką bendro su Palaimintųjų kankiais".

Dienraščio The Wall Street Journal (vasario 13 d.) vedamajame ("Russia's Young Turks") rašoma: "Dvieju lietuvių kunigų įkalinimas ir kitos pastangos nustelbti neramumus Baltijos respublikose rodo, kad Maskva vis labiau nerimauja dėl popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo įtakos Sovietų Sąjungoje". (Ela)

Specialus pranešimas

Balzko Lietuvių Kultūros muziejaus moterų padalinys praneša, kad šis šis metais yra paskyręs 500 dol. premiją meną studijuojančiai studentei. Ši premija galės būti paskirta paskutinės gimnazijos klasės mokiniai arba jau studijuojančiai meną kalidze, atsižvelgiant į mokėtinės talentą meno srityje.

Dr. Otto von Habsburg vasario 22 d. laišku painformavo VLIKo pirmininką, kad kai kurių Europos Parlamentui pristatytos rezoliucijos Pabaltijo klausimu jau nebebus svarstomos dabartinėje pilnietės sesijoje ir, pagal parlamentarinę tradiciją, bus laikomos neegzistuojančiomis. Todėl dr. von Habsburg planuoja jas iš naujo pristatyti dieną po Europos Parlamento rinkimų, kada, kaip naujas narys, jis galės pasiūlyti rezoliucijas. Jis tikisi, kad jos bus rezoliucijų sąrašo priešakyje ir yra įsitikinęs, jog Baltijos valstybių klausimas vėl atsidurs Europos Parlamento dienotvarkėje.

• Degtukai su sieros galvute pasirodė 1829 metais.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmoko daugiau kaip ASTUONIS MELIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — valkus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudos suma žemoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuonu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų įsireikėjus, jie jums mielai patars ir SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATORA, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1984 m. metraštis. Jame yra vertingų, neįkainojamų esė, V. Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonko, V. Stankos, J. Raudkio, dr. Kazio Grinaius, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnų kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ, SVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių dainų pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojančioms, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkos aprašas, kas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausa gyvenimo brolių aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities tite ratūrinė studija, suskirstyta skirnelėmis. Tą 206 puslapių knygą parduodama tik už \$2.

• LIETUVIŠKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamaliūno Romiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimų ir jų vertinimai į vokiečių kalbą. Laba sandingoje 333 pusl. knygoje yra Rytprūšių temelapiai. Kaina \$4.

• KĄ LAUMES LAMA, rašytojos Petronės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pū maistais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik a fargio Jankino knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• SATYRINIS NOVELAS, M. Rozenko kūryba, J. Valaika vertimas. 308 pusl. knygoje yra 80 satyrinių novelių. Kaina \$3.

Knygos gamina Naujienos, 1798 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakius gausite iškart patvirtintą užsakymą.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, IL.

• RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

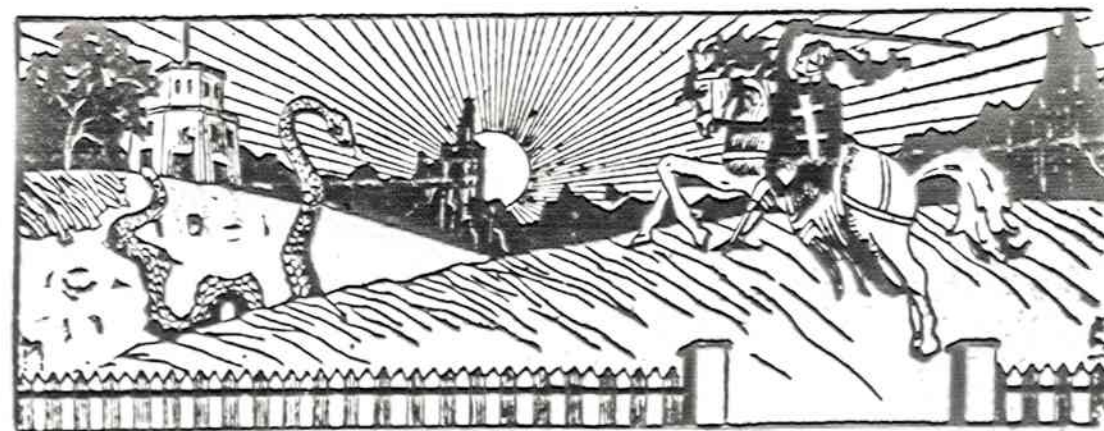
Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES UKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunimui ir prof. B. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kietas viršelėlis. Pajtas \$2.

NAUJIENOS

1798 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

— Naujienos, Chicago, 8. III. Friday, April 6, 1984

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494-000

Postmaster: Send address changes to Naujienos
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per
3 months, \$12.00 per 1 month. In
other USA localities \$40.00 per year,
\$22.00 per 3 months, \$12.00 per
1 month. Canada \$45.00 per year;
other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose:

metams \$45.00
pusiui metų \$24.00
trims mėnesiams \$15.00
vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius,
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

metams \$40.00
pusiui metų \$22.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$4.00

Kanadoje:

metams \$45.00
pusiui metų \$24.00
vienam mėnesiui \$5.00

Užsieniuose:

metams \$48.00
pusiui metų \$26.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius, pirmadienius ir šven-
tadienius. Leidžia Naujienų Bendro-
vė, 1739 So. Halsted Street, Chicago,
IL 60608. Telef. 421-6100.

P pinigų reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

VLADAS POZELA

KOVOS DEL SPAUDOS

(ATSIMINIMAI)

(Tęsinys)

Demokratų frakcija. Didžia-
jame Vilniaus seime viena spal-
vingiausių asmenybių buvo Po-
vilas Višinskis. Kai reikėjo ruo-
ti tą suvažiavimą, numatyti jo
darbus, pirmasis buvo Višin-
kis. Kai reikėjo atvykusius į su-
važiavimą nakvyne aprūpinti,
jiems padėti — Višinskis pasi-
rūpino. Kai reikėjo suvažiavimą
tvarkyti — Višinskis neatsiliko.
Malonus, greitas, paslaugus,
veiklus, jis visiems patiko. Da-
bar jis demokratams atstovams
kantriai aiškino programą.
— Vienodų pažūrų frakcijos
žmonės, susipratę savo tarpe,

neime skirtingiau išdėstys savo
nuomones.

Be čia įvyko staismena, kai
demokratai susirinko savo frak-
cijos posėdį. Dar nuo "Varpo"
jo skėčių šviesuomenės grūnė-
turėjo savo sambūrio — veikė
tė ryšio, veikė kas sau.

Klausi Felciją Berkeviče-
nė kaip sekasi frakcijos posė-
džiuose. Si užsėdžiai nusėkė.

Susikirtone dėl tautos ir
kaimo. Kam priklauso pilytė-
nė? A. Smetona: žinoma, tau-
tai. S. Arkūnas: a šku, kaimui.
Ir tęsiasi tie ginčai, pamiršus
laisvę.

Socialdem. kraštai. Gausus Lie-

Sovietų laikraščiai idėjo Tasso paruoštą K. Černen-
kos pareiškimą, kuriame jis praneša savo norą susitikti
su prezidentu Reaganu. Bet jis čia pat pabrėžia, kad ame-
rikiečiai turės pirma atšaukti visas atominės raketas iš
V. Europos valstybių, jei norės tartis su rusais. Rusai
žino, kad prez. Reaganas Vak. Europon nuvežtų Ameri-
kos raketų nesirengia atšaukti. Amerikiečiai nestato jo-
kios sąlygų susitikimui su Černenka, jie tik nori žinoti,
ką suėjusieji abiejų valstybių pareigūnai rengiasi aptarti.
Jeigu jie nežino apie ką kalbės ir ką jiedu susitars, tai
tada nėra prasmės susitikti.

Vokietijai 1945 metais pralaimėjus karą, kad nekiltų
konfliktų, ji buvo padalyta į keturias zonas. Amerika,
Anglija, Prancūzija ir Sovietų Sąjunga gavo po zoną.
Patį Berlyną, Vokietijos sostinę, iki taikos sutarties val-
dys visos keturios karą laimėjusios valstybės. Berlyne
suorganizavo kalėjimą, į kurį sudėjo nuteistus vokiečių
valdžios atstovus. Ten dar ir šiandien tebesėdi Rudolfas
Hess, Hitlerio dešinioji ranka. Sargybą eina Amerikos,
Prancūzijos, Anglijos ir Rusijos kariai.

Kad amerikiečiai, britai ir prancūzai galėtų pasiekti
Berlyną, tai palikta 20 kilometrų pločio oro zona, bet šios
trys valstybės privalo savo lėktuvus skraidyti 2,000 pėdų
aukštumoje. Jie neturi teisės skristi žemiau. Šių trijų val-
stybių lėktuvai ir šiandien prisilaiko šią taisyklę. Taikos
sutartis turėjo būti seniai pasirašyta, bet Sovietų Sąjunga
taikos su Vokietija nenorėjo, susitarimus atidėliojo. Ru-
sai primetė sava zonai komunistinę vyriausybę, o sąjun-
gininkai pravedė demokratinius rinkimus trijose Vakarų
Vokietijos zonose ir sudarė nepriklausomą Demokratinę
Vokietijos Respubliką. Ilgus metus rusai Vakarų Vokie-
tijos vyriausybės nepripažino, bet dabar pripažįsta ir
bando patraukti ją Sovietų pusėn.

Vokiečiai nenori nieko bendro turėti su Sovietų Są-
junga. Rusai pajėgė suskaldyti vokiečius atominį raketų
klausimu. Jie įsigijo savo agentų Vokietijoje ir bando
vokiečius valdyti, bet jiems nesiseka. Iš Rytų Vokietijos
jie neišleido iš Rusijos ar Lenkijos žemių atvykusių vo-
kiečių, bet pirmasis trim šių metų mėnesiais jie išleido
į Vakarų Vokietiją 10,000 "miegančių pranešėjų". Karo
laivais ir aviacijos užimu jie išgąsdino Vokietijos gyven-
tojus ir mano, kad jiems pavyks lengvai pavergti visą
Vokietiją. Bet ne visi vokiečiai bijo Sovietų aviacijos ir
vykstančių manevrų.

Laisvės Alėja Kaune

tuvo darbo žmonių susirink-
mas. Vakarai ir rytai nepasi-
sykšėjo atsiųsti savo atstovų.
Skystai atvyko iš pietų. Už tai
šaurė davė su kuponu. Pasitai-
me vyrauja įsitikinimas, kad
reikia sukelti tautą prieš caro
valdžią. Užimti visas galimas
pozicijas, neatlaidžiai kovoti dėl
Lietuvos nepriklausomybės.

Po ilgų trukusių ginčų Did-
sis Vilniaus seimas priėmė re-
zoliuciją: nemokėti rusų val-
džiai jokių mokesčių, uždarinti
degtinės monopolius, neleisti
vaikų į rusiškas mokyklas, neiti
į kariuomenę, nesikreipti į buvy-
sias rusų valdžios įstaigas. Rei-
kalauti, kad mokyklose dėsto-
mų kalba būtų lietuvių ir kad
valstiešose ir kitose įstaigose vi-
si reikalai ir atstai bus atliekami
lietuvių kalba, o Lietuvai su-
teikta autonomija.

Vadinasi, Didysis Vilniaus sei-
mas, kulame iš įvairių Lietuvos
vielių dalyvavo apie 2000 atsto-
vų, įteisino revoliuciją.

Ta rezoliucija dešimtinis
lūkstanių buvo išspausdinta ir
paplito po visą Lietuvą. Ji taip
pat išstisai buvo išspausdinta
"Vilniaus žiniose".

Didžiojo Vilniaus seimo posė-
džiams pasibaigus, įvyko atski-
ras darbo žmonių atstovų susi-
rinkimas. Tų atstovų, kurie da-
lyvavo seime.

Šio darbo žmonių susirinkimo
nutarimai buvo sugriežinti,
išskiau pasakytą revoliucijos
klausimu, ir išryškintas Lietu-
vos nepriklausomybės šūkis.

Kaip vienas pagrindinių ir būtin-
jų revoliucijos šūkių. Nepamir-
simas ir darbininkų padėties klau-
simas. Nei prašymais, nei gra-
žiais žodžiais darbininkai nepa-

steks, kad būtų pagerinta jų pa-
apė nepaprastą, lyg iš dangaus
letis. Kova čia neišvengiama, ir
viena tos kovos priemonių tai
streikas. Jei geruoju nesusita-
riama.

Nuomonės dėl suvažiavimo, iš-
siskyrė — vieni pasisakėdavo
už suvažiavimą, kiti prieš. To
naujizd litewski (lietuvių užplū-
dimas)! — kalbėjo lenkai na-
cionaisiai, kurstomi grobuonies
jausmo, ir jie negalėjo nurimti.
Čia mūsų kraštas, sako jie. Ča
mūsų žmonės ir kultūra, Vertin-
dami šį suvažiavimą, ieškojo
pavyzdžių praeityje, kaip lietu-
viai, esą puldinėdavo laikus ir
rūmus gyventojus lenkus.

Posėdiniame darbo žmonių
susirinkime buvo priimta tokio
turinio rezoliucija:

1. šaukti tautą į kovą su ca-
ro valdžia už nepriklausomą
Lietuvą su steigiamuoju sei-
mu Vilniuje;

2. raginti gyventojus nebe-
mokėti mokesčių, neduoti pa-
stočių ir neatlikinėti kitų prie-
volių — baiktuvoti valdžią;

3. vartoti lauk policiją, žan-
darus atėjūnus mokytojus ir
steigti savo apsaugą, sąvys
mokyklas su savais mokyto-
jais;

4. ugdyti revoliuciją, steigti
laikiną Lietuvos valdžią (var-
kai nustatyti — revoliucijos
laimejimas įkūnyti.

Uždaviniai dideli. Vieni dar-
bo žmonės nepajėgs jų įgyven-
dinti. Reikia prieš caro valdžią
sukelti visą tautą. Reikia vieny-
bės laikytis su visais, kas eina
prieš caro valdžią.

Visi dalyviai buvo apdalyti
ryšuliais atsisaukimų.

Platinkite juos, skelbkite
revoliucijos žodį, kuris ragina
naikinti senus, atgyvenusius įsta-
tymus. Kai sukils visa tauta, ko-
va bus laimėta, — nuskamba
paskutiniai pasitarimo žodžiai.

Seimo atgarsiai Vilniuje

— Sejm. panowie, sejm! —
kalbėjo lenkai gatvėse ir kavi-
nėse, kai pasibaigė lietuvių su-
važiavimas.

— Dwuchtyścizny sejm! —
kartoję be palovos, pasakodami

Blaivesnioji lenkų visuomenė
buvo kitos nuomonės. To gėspė-
darz kraują (krašto seimlinin-
ka) — kvitino jie ir protes-
tavo prieš visokių išsigalvojimų-
mus. O darbininkai lenkai buvo
vieningi su lietuvių. Ne tik at-
ėjo į seimą, pasveikino jį, bet ir
geriausios kloties palinkėjo jam.
Lenkų šovinistams tai buvo
skaudžiausias smūgis.

Vilniaus gubernatūros rūmai
iš pradžių taikiai žiūrėjo į su-
važiavimą. Esą, pats Vilniaus
generalgubernatorius pasakė-
žandur pulkininkui:

— Na, kas čia atsitiks? Suva-
ziuos, pakalbės, peticiją parašys
ir išsiskirstys. Peticijas rašyti
dabar leidžiama.

Nors pulkininkas ir sutiko su
savo viršininku, bet jo prigimtis
neleido ramiai ir pro pištus
žiūrėti į kažkokį suvažiavimą,
todėl savo agentams įsakė sekti
suvažiavimą ir nepaleisti iš akių
suvažiavimo dalyvių!

(Bus daugiau)

• Dante, Algeri, žymiausias
itaų poetas, gyveno 1265—1321
metais.

INZINIERIUS LIŪDAS MIKŠYS

(Tęsinys)

Beruošiant šitą studiją Amerikoje, teko per-
skaityti mūsų dviejų įžymių kalbininkų K. Būgos
ir J. Jablonskio jų pačių nuomonės: pirmojo apie
"baltą", pertiektą iš Rinkinių raštų I t., išleisto
sov. Lietuvoje, o antrojo apie lietuvių kalbos gry-
ningumą, nežinia iš kurio šaltinio paimtą. Tik
abiejų mokslininkų lietuvių kalbos stiliai skirtingi.
K. Būgos primena stilių rašomosios kalbos
pat pradžios XX štm., o J. J. kiek vėlyvesnį. Iš
K. Būgai skirtų žodžių galima suprasti, kad tuo
momentu jau būta "balto" teorijos, kurios atsiradi-
mą p. M. Gimbutienė tiksliai nustatė 1845 m.
Bet nėra žodžio apie tai, ar K. Būga palaiko, ar
priešingas tokiai teorijai. Tuose pačiuose "Rink-
tinuose Raštuose", tik šių eilučių autorius tiks-
liai dabar negali prisiminti I t. ar III t. skaitė, kad
K. Būga vėliau atsisakė nuo kai kurių savo teo-
rijų, bet nuo aiškių teorijos K. Būga nebuvo atsi-
sakęs. Tą patvirtino doc. A. Sennas savo rašte,
siūlydamas "baltą", vieton aiščio, žr. "Baltai".
Po pirmo pasaulinio karo K. Būga, grįžęs į Lie-
tuvą, tebesilaikė aiškių teorijos, nes priešingai,
p. A. Sennui nebūtų buvę prasmės rašyti tokį raštą
Lietuvos universitetui. Tik mirus K. Būgai,
A. Sennas tegalėjo būti saugus, kad niekas iš lie-
tuvių jam nepaprieštaras, kadangi lietuviai te-
turėjo tik vieną, ne du K. Būgas. Toliau, krinta
į akį, kad abudu kalbininkai nėra linkę taikyti

lietuvių kalbai tęstinumo dėsni iš senųjų laikų.
Gyvenimo sunkių aplinkybių veikiamas, K. Būga
buvo priverstas pataikauti rusų mokslininkams,
ką palidijai L. Enc. pastaba, kad latvių kalbinin-
kas p. Endzelins paakstino jį būti nuolaidesniu
savo mokslo teze. Po to, prieš pat pirmo pasa-
ulinio karo pradžia K. Būga pradėjo liaupsinti
neva rusų mokslininkų atsieikimus, o lietuvių
kalbos reikšmę menkino, statydamas ją antron
eilė kalbų formavimosi fronte. Bet kas vertė J.
Jablonskį niekinti lietuviškas tarmes, liaupsinant
slavišką garsą "ja"? Jau gana daug metų prieš
dr. J. Basanavičiaus gimimą mokslinėje literatū-
roje buvo atspausdinti daviniai apie primityvias
ir mažas umbrų bendruomenes Clavernia, Piera-
tis, Curiatis, Juviscana, Tolenatis, Musciatis ir
Peraspania. Šių vardų analizavimas LTt. pa-
gelbstint, ne mažai dalykų paaiškino. Paaiškėjo,
log vardas "kursas" ne iš debesų iškrito, bet um-
brų atneštas Lietuvon, būtent tų umbrų, kurie pri-
versti buvo anksti apleisti Italiją, pvz., kad ir iš
senosios umbrų primityvios bendruomenės Cu-
riatis.

Kursas žodis eina, kaip sudėtinė žodžio dalis,
į daugelio lietuviškų bei latviškų vietovių vardų.
Pagaliau, Kurliandija vardas aprėpia jau kūrų-
kursių žmonių didoką kraštą. Tai senovės ambrai
ir jų kalba buvo umbrų kalba, tik Lietuvoje jie
užsiregistravo kuršiais, todėl K. Būga visai be
reikalo aimanavo, neva kuršiai nepalikto nei vieno
žodžio. Daug, daug rasime paliktų umbrų žodžių

lietuvių kalboje. Reikalinga surinkti ne būtinai
umbriskus ar kursiskus bei prūsiškus žodžius, bet
visus pelasgiškus-aistiškus-starkiškus žodžius.
Reikalinga klasifikuoti juos. Reikalinga mums
nusikratyti letargijos miego — snūdės, kurią lie-
tuviams uždėjo lenkiška neva krikščionybė, slėgu-
si per daugiau negu keturis šimtmečius, jokios
palaimos lietuviams nedavusi, bet tik priešpaudą,
vergiją ir zababonius. Tai gi, pirmon eilėn mūsų
elitas privalo nusivalyti nuo "zababonų" ir pasa-
kyti ko jiems reikalinga iš mūsų. Kokios paramos
darbu. Apie pinigą tuo tarpu reik užmiršti ir
nemanyti nevą tki pateptieji tegali būti naudingi
mokslui. Tuo tarpu gyvenimas tokios tezės nepa-
tvirtino, nepateisino.

Senovė pasako, kas buvo prūsai. Ji pasako vi-
siems, kas to ieško, bet ji negali pasakyti nieškan-
tiems. Lietuviui gi buvo iki šiolei tinkle. Jie ver-
čiau pasigriežėdavo kiend paleista zababoną ir ne-
šiodavosi su juo. Pradžioje tokiu buvo ir K. Būga.
J. Jablonskis gi ir mirė 1930 m. nieškančią bū-
damas, bet platindamas dvejojop "e" zababoną.
Mes gi tęsime to zababono platinimą toliau.
Mums nerūpi gali ar negali būti toks dvejojop
"e" garsas? Senovės umbrai, žr. Pieratis, Peras-
pania bei Homero Paerabians, pasako, kad tokio
dalyko iš viso negal būti. Neturi to ir lietuvių
tarmės. Juk mūsų tarmės, tai lietuvių senovinė
kalba. Juk, užmaugdamas lietuviškas tarmes, J.
Jablonskis užritino sunkiausį akmenį ant jų kapo,
kurio niekas neišdrijo pajudinti, stumtelėti nuo

kapo šalin. Tai, kaip gi mes galėtumėm surasti
save be savosios kalbos, be tarmių. Mes patys pa-
laidojome savo kalbos pradžią. Mes palaidojome
didesnį dalyką, daugelio kitų kalbų pradžią. Mes
savanoriškai žengėme pastumdėlių keliu. Tokį
kelią pasirinko sau ir mum parinko mūsų kuni-
gaikščiai Vytautas su Jagela, prijungė Lietuvą
prie keturis kartus mažesnės Lenkijos. Jie atsi-
sakė kovoti už Lietuvą, už lietuvių tikėjimą, jie
nebekalbėjo lietuviškai. Jie kalbėjo belorusiškai,
ne baltgudiškai. Baltgudija ar baltgudiška kalba,
tai mūsų pačių nukalti žodžiai XX amž. pradžioje,
išsiverčiant rusišką žodį Belorusija į Baltgudiją,
įstačius mum nebežinomos reikšmės žodį "gudas",
vieton "rusas" bei "Rusija-Gudija". Mes net ne-
žinom, kaip patys lietuvių kunigaikščiai vadino
savo dvaro bajorišką kalbą. Niekur neužregist-
ruotas vardas kalbos, vartotos surusėjusios lietu-
vių bajorijos Vytauto laikais, o mum baugu pris-
pažinti, kad ji buvo belorusišką, bet bėlo-rusams
ne baugu tvirtinti dabar.

Ir tai mus labai supurto. Ta kalba galėjo būti
vadinta krievų ar krivičių vardu, bet jokių būdu
ne "baltgudiška". Lietuvių liaudis žodžiu "guda"
vadina paukščiams baidyklę javuose, o žodžiu "gū-
das" vidurnaktį, nakties glūdumą, žr. DLKZ.
Tas visai atitinka gūdo, kaip "goto" sinonimui.

(Bus daugiau)

R VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

Modernios poezijos knyga. Kaina 5 dol. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius

1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą sešadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE: AKIŲ LIGOS
1907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

Florida

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.

5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 ar 376-5996

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Primum Master Charge
ir VISA kortelės.
R. SERENAS. Tel. 925-8063

SOPHIE BARCUS

RAJOJO ŠEIMOS VALANDOS
Sešadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Išvysta WOPA - 1490 AM
transliuojamas iš mūsų studijos
Marquette Parka.

Adresas — Aldone Deuker
Telefonas: 778-1542

So. MAPLEWOOD AVE
CHICAGO, IL 60629

'Lietuvos Aidai'

KAZĖ BRAZDŽIONYTIS
Programos vedėjas
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakara.
Visos laidos iš WCEV station.
Bangos 1450 AM.
St. Petersburg, Fla. 12:30 val. p.p.
ir WTSB station 1110 AM bangos.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60639
Telefonas: 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašal-
pos klubo susirinkimas įvyks sekma-
dienį, balandžio 8 d., 1 val. popiet
Anelės Kojak salėje, 4500 So. Tal-
man Avenue.
Nariai kviečiami dalyvauti. Būs ir
vairšės.
Ben. Jurenas, rašt.

LENKŲ ARKIVYSKUPAS MI- NI LIETUVIŲ PERSEKIOJIMĄ

"Laisvės Radijas" pranešė,
kad kovo pradžioje Krokuvos
katedroje buvo atlaikytos ypatingos
Sv. Mišios Sv. Kazimiero
500-oms metinėms paminėti.
Mišių metu, arkivyskupas Gul-
binovičius, kalbėjęs lenkų epis-
kopato vardu, ragino, kad Lenki-
joje ir Lietuvoje būtų gerbia-
mos žmogaus teisės. Jis pami-
nėjo sunkumus, su kuriais nuo
1940 m. aneksacijos susiduria
Lietuvos Katalikų Bažnyčia, ir
pridūrė, jog Lietuvoje uždaryta
per daug bažnyčių. Arkivys-
kupas pareiškė: "Melskimės, kad
valdžios įstaigos remtųsi teisin-
gumu. Mes taip meldžiamės į
savo Patroną už visus kalina-
muosius ir persekiojamuosius".
(E)

• Kompasas išraštas 13-me
simtmetyje.

SKinformation

Can you have noticeably
soft skin, even in summer?

Yes! Summer sun and summer
activities can play havoc on
your skin, and could make an
otherwise enjoyable, fun time
of year a bit uncomfortable.

Swimming in chlorinated
pools and salt water, frequent
bathing, and over-exposure
to the sun can cause skin to
flake, peel and feel rough.

All those fun, leisure ac-
tivities (bicycling, tennis, swim-
ming) leave little time for
extra pampering. But do try
to fit the following tips into
your schedule. They will help
you give your greatest asset —
your skin — the tender, loving
care it needs.

— avoid bathing in hot
water. Lukewarm water is re-
freshing and not as drying.
— moisturize your skin
when it feels dry.

— rinse off after swimming
to remove chlorine or salt
water.

— shower with a gentle
cleanser. A good one is
Neutrogena Rainbath Shower
Gel. Rainbath is one of those
marvelous dual-use products
that softens as it cleans.

It is an amber gel that
works like soap but will
also make your skin notice-
ably soft. It is available in
three sizes, including a handy
4-ounce tube that you can
carry anywhere.

Try these suggestions, and
enjoy your summer!

JONAS RIMŠA

"Motinystė" (Aliejus)

PAVERGTOJE LIETUVOJE

KAS LAUKIA ŽIEGZDRIO?

"Valstiečių laikraštys" R. Ur-
tulytė rašo: "Žiegzdris — nedi-
dels upeliukas, tekantis per Sa-
kių rajono "Pirmūno" kolūkio
laukus ir įsruvenantis į Nemū-
ną. Esame didžiai susirūpinę,
kas jo laukia ateityje, jei jau da-
bar jis nuolat teršiamas, dažnai
iš tolo dvokia. Mat, upelin pa-
tenka daug srutų iš kiaulių kom-
plekso. Žinome, kad nelengva
prižiūrėti tokį didelį kompleksą,
bet vis dėlto žiegzdris susirū-
pinti būtina".

NUSISKUNDIMAI FERMŲ TVARKA

"Jei fermoje tvarka — melžė-
jų nuotaika gera", rašo "Valstie-
čių laikraštis", "Ne viename
škyje gyvulininkystės darbuoto-
tojai dar negali pasidžiaugti re-
guliariomis poilsio dienomis,
netgi dar didelis rankų darbo
krūvis. Apie tai redakcijai rašo
šerikai, melžėjos, fermų vedėjai.
Jaudina laisvų autorius ir pra-
stos darbo sąlygos. O juk tai —
ar produktyviai žmogus pralei-
džia fermoje darbo dieną — vie-

na prielaidų, lemiančių gamy-
binius rodiklius".

PANEVŽIO MEDŽIOTOJAI

Praėjusiam sezonui panevė-
žiečiai sumedžiojo 153 briedžius,
40 elnių, 794 šernus, 4552 stirmas.
Savo veislynuose kasmet išperi-
na daugiau kaip 7,500 fazanų ir
2,700 laukinių ančių. Numato-
ma statyti naują fazanyną, ku-
rio pajėgumas sieks 30 tūkstan-
čių fazanų.

MEDALIS UŽ SKESTANČIŲJŲ GELBĖJIMĄ

Už ilgąmetį vaisingą organiza-
cinį darbą stiprinant žmonių gy-
vybės apsaugą vandenyse, Lie-
tuvos skėstančiųjų gelbėjimo
draugijos centų komiteto sky-
riaus viršininkas Ivanas Loskut-
aikovas apdovanotas medaliu
"Už skėstančiųjų gelbėjimą".

KELIONIŲ KAINOS

Vilniaus kelionių ir ekskur-
sijų biuras kovo-balandžio mė-
nesiais keliauti lėktuvais paskel-
bė kelialapių kainų sąrašą. Pvz.,
į Sočį kelialapis kainą yra 137
rubliai, į Jaltą — 172 rb., į Vol-
gogradą — 87 rb., Simferopolį —
109 rb.

KULTŪROS CENTRAS NAFTININKAMS

Naftos perdirbimo gamyklos
užsakyta. Mažeikiuose stato-
mas Kultūros centras naftinink-
ams. Centrą sudarys keturių
korpusų kompleksas. Jame bus

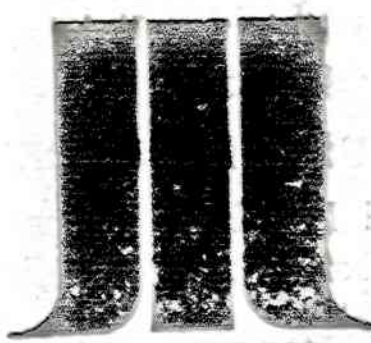
Nuo 1914 metų

MIDLAND FEDERAL SAV-
INGS aptarnauja taupymo ir
namų paskolų reikalus visos
mūsų apylinkės. Dėkojame
Jums už mūsų parodytą pa-
sitikėjimą. Mes norėtum bū-
ti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos
iki \$100,000.

2657 W. 69th STREET
Chicago, IL 60629
Tel. 925-7400

8929 SO. HARLEM AVE.
Bridgeview, IL 60455
Tel. 598-9400

MIDLAND
FEDERAL
SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, IL 60632
PHONE 254-4470

50 vietų, žiurėčių ir šokių salės,
vairūs kabinetai ir patalpos me-
ninčių kolektyvų darbui.

APDOVANOTOS DAUGIA- VAIKĖS MOTINOS

"Motinos šlovės" I, II ir III
laipsnio ordinais vasario 20 d.
Lietuvoje apdovanotos 89 daugia-
vaikės motinos.

KUBOS MOTERŲ KREPŠINIO RINKTINĖ KAUNE

Kovo 5 d., kaip "Tiesa" rašė,
"Laisvės selos" moterys Kaune
laidė draugiškas rungtynes su
vietos "Politechnikos" krepši-
ninkėmis. Laimėjo kaunietės mi-
nimia pasekme 90:89.

PRADEDA AUTOMATINTI GELEŽINKELIUS

Traukinių eismą geležinkelio
suožuose šiauriniai Radviliškis ir
Radviliškis-Jonaitiškiai pradė-
jo reguliuoti automaika. Tai pa-
didins intensyvaus judėjimo ruo-
žų pralaidumą, kitiems darbams
išlaisvins iešmininkus.

PLAKATO PARODA

Naujose dailės parodų salėse
Vilniuje atidaryta respublikinė
plakato paroda, kurios devizas
"Pasauliui — taika!" Apie 50
autorių čia eksponuoja daugiau
kaip pusantro šimto darbų. Di-
desnę dalį sudaro politiniai pla-
katai.

LIAUDIES DRAUGOVĖS — 25 METAI

Liaudies draugovės Lietuvoje
buvo įsteigtos 1959 m. kovo 2
d. Jų tikslas: budėti miestuose
ir rajonuose, aktyviai palaikyti
viešąją tvarką, kovoti su so-
cialistinės nuosavybės ir asmeni-
nio piliečių turto grobstymu, ne-
pilnamečių nusikaltimais, sau-
gaus eismo pažeidimais, speku-
liacija, chuliganizmu ir kt. Da-
bar iš viso tokių draugovių yra
3974. Jų gretose — 161,340 žmo-
nių.

KAUNO "ŽALGIRIS" ANTROJ VIETOJ

Sovietų Sąjungos krepšinio
komandų čempionate Kauno
"Žalgirio" komanda iškovojo
antrą vietą.
(Iš Europos Lietuvis)

• Didžiausias aktyvus ugnia-
kainis pasaulyje yra Kilanea,
Hawaiian salose.

© 1982 Dorsey Laboratories, Division of
Sandoz, Inc., Lincoln, Nebraska 68501

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, Ill. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

MŪSŲ SPARNAI

Mūsų Sparnų 55 Nr. viršelis papuoštas Kristupo I Radvilos Perkūno, poeto Stanislovo Dągilio ir žuvusiems už Lietuvos Nepriklausomybę paveikslais. Be to — Biržų miesto 400 metų sukakties medaliu, vytimi ir herbais. Pirmame šio žurnalo puslapyje yra Kristupo I Radvilos paveikslas (1547-1603, XII 20 d.). Jis buvo vienas iš Biržų įkūrėjų, nuolat gyvenęs Biržuose.

Šioje laidoje randame: Kun. Eugenijus Gerulis — Ugnies Dievo emblema;

Algirdas Budreckis — Biržų praeitis, kur duodama daug istorinės medžiagos iš senų ir jaunųjų laikų (dėdamos kelios nuotraukos);

Jonas Variakojis rašo apie įvykų XXXVI sinodą išsivijoje;

Kun. Fr. Skėrys — Mūsų rūpesčiai, kur rašoma apie Vasario 16 gimnaziją Vakarų Vokietijoje;

Jurgis Jasinskas — Prof. Vaclovas Biržiška (1884.VII.2—1936.1.3). Tai išsamus straipsnis apie Vaclovo Biržiškos veiklą ir jo nuopelnus lietuvių tautai;

Yra atspausdintas ir gautas iš JAV Lietuvos laiškas, kuriame idėjos nuotraukos ir duodamos žinios apie Biržų pilies restauravimą;

Arėjas Vitkauskas — Senoji ir jaunoji karta;

H. J. — Mums ir apie mus. (Idomūs atsiminimai, kaip jam teko Martyno Jankaus sodyboje kasti apkasus ir jam, Martynui Jankui ir rudųjų viršininkui klausyti radijo iš Londono);

J. Kregždė — Lyglaukiai. (Idomūs atsiminimai iš biržiečių ūkininkų gyvenimo, ūkio darbų ir kitokių smulkių ir stambesnių įvykių);

J. Jasinskas recenzuoja majoro Martyno Karašos parašytą knygą "Gyvenimo sukūriuose".

Paminėti mirusieji: Garbės sen. Adolfas Keleris (1906—1983), Martynas Jankus (1858—1946), prof. Vladas Jokubėnas (1904.V.16—1978.XII.13), docentas Jonas Dagys (1904—1983), vaitis.

Marie Lokeitienė (1906.IX.19—1983.VIII.12), Jonas Rugulis (1904.I.2—1983.IX.22) ir kt. Dar toliau turinys tęsiasi: Arėjas Vitkauskas — Nikolajus ir rezoliucija. (Idomus ir juokingas nuotykis žydai Smulkei rašant carui prašymą, kad jo sūnų priimtų į gimnaziją); Aleksandra Vaisiūnienė — Mano mamelei — Mano mažoji Lietuva (Jautrus straipsnelis prisimenant Lietuvą ir tėviškę).

Žurnalo gausiai iliustruotas. Kaira — auka. Gaunamas pas Joną Palšį, 5718 S. Richmond St., Chicago, IL 60629.

Stasys Jukšė

Suvalkiečių draugija

Chicago Lietuvių Suvalkiečių Draugijos metinis susirinkimas įvyko vasario 26 dieną Vydžių salėje. Susirinkimą atidarė pirmininkas Leonas Vasilas, pasveikino visus susirinkusius narius ir pranešė lūdimą, kad mirė draugijos narys Anastazija Williams. Ji pagerbta atsisojimu ir vienos minutės tylos suteikta jai gėlė, o jos šeimai pareikšta gili užuojauta.

Nutarimu raštininkė Eugenija Strungys perskaitė praėjo susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas be pataisų.

Buvo pranešta, kad serga Mažutis Tolius. Jai palinkėta greit susveikti. Šiuo laiku guli ligoninėje Julia Ramanauskas.

Revizijos komisija iš Antoinette Kaly, Anna Condam ir Ema Petraitis patikrino draugijos praėjusių metų knygas ir rado, kad knygos tvarkingai vedamos. Pati Draugija esanti gerame stovyje.

Bernyse Žemgaliui padėkoti už skanių vaišių paruošimą.

Suvalkiečių Draugija gerai gyvuoja. Praeitais metais su gražių banketų atšventė savo 45-ųjų metų gyvymą.

Šiuo metu jau ruošiamasi pavasariniam piknikui, kuris įvyks gegužės 6 dieną Vydžių salėje ir sodelyje. Visi ruoškitės dalyvauti.

Sekantis metų susirinkimas įvyks balandžio 27 dieną, pirmą valandą, po pietų kitoje vietoje — Anelės Kojak salėje, 4500 S. Talman Ave.

Eugenija Strungys, koresp.

TRUMPAI

— Chicago Lietuvių Spaudos klubo narių susirinkimas įvyks penktadienį, balandžio mėn. 6 d. 7 val. vak. Lietuvių Sodybos salėje, esančioje 6515 S. California Ave. Visi namai kviečiami dalyvauti, nes reikės daug ką aptarti. Valdyba

— Zariaiškų klubo metinis narių susirinkimas įvyks 8 m. balandžio mėn. 8 dieną, 2 val. popiet, Vydžių salėje, 2155 W. 47th St., Chicago, IL. Valdyba

— Liet. Bendruomenės (R) Brighton Park Apylinkės metinis susirinkimas šaukiamas 1981 m. balandžio 15 d. (sekmadienį) 2 val. po pietų, Anelės Kojak svetainėje, 4500 S. Talman, Chicago, IL. Nariai ir prijaunantieji maloniai kviečiami dalyvauti pasikalbėjimams prie kavutės.

Kviečia Apylinkės valdyba

— SLA 134-osios Moterų kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, balandžio 12 d., 12 val., Great American Savings bendrovės patalpose, 6201 S. Western Ave., Chicagoje. Visos narės kviečiamos dalyvauti. Valdyba

CONDOMINIUM parduodamas ar išnuomojamas su baldais. Vienas blokas nuo jūros, vienas miegamasis, vienas tualetas, valgomasis, salionas ir Florida room. 5555 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Florida. Kreiptis telefonu: 1-312-927-7220.

Seniausiu miestu skaitomas Damaskas.

KELIONĖ LIETUVON

Užsienio spauda šiomis dienomis pasikeičia tokią žinią: lietuvis jėzuitas Mykolas Andriejauskas, praėjusių metų spalio mėnesio atžymėjo savo vienuolimo gyvenimo penkiasdešimtmetį. Šios sukakties proga jis ryžosi nuvykti į savo tėvynę Lietuvą, kurios nebuvęs matęs jau daugiau kaip 45-erius metus. Laukričio mėnesio viduryje iš Lietuvos Mykolas Andriejauskas išskrido į Maskvą, o Maskvoje patenė lėktuvą į Vilnių. Vilniaus aerouosto Mykolo Andriejausko laukė nemažai staigmena: jam buvo pranešta kad visas jo bagažas pakeliui yra dingęs. Iš aerouosto Andriejausko telefonui susisiekti su savo artimaisiais gimtajame mieste, kurie tuoj atvažiuo į Vilnių. Bet Andriejauskas vis dar nebuvo išleidžiamas iš aerouosto: beieškant dingusio bagažo, jam buvo pranešta, kad kažkas yra netvarkoj su įvažiavimo viza, dėl to jis negali būti įleistas į Lietuvą ir turi nedelsiant sugrįžti atgal į Maskvą. Vienai nakčiai jis buvo nugabentas į Vilniaus viešbutį, kur izoliuotas ligi ateinančio ryto, kai buvo vėl nuvežtas į aerouostą ir įsodintas į lėktuvą Maskvos link. Maskvoje surastus dingęs bagažas, bet Andriejauskui buvo patvirtinta, kad jo užsienio pasas yra netvarkoj ir įsakyta tuoj išvykti iš Sovietų Sąjungos. Be kitų paaiškinimų, milicininkai Andriejauską palydė-

jo ligi lėktuvo, skrendančio į Londoną. Taip nesėkmingai baigėsi lietuvių jėzuito vėnuolio Mykolo Andriejausko išsivajota kelionė į gimtąjį kraštą. Andriejauskas taip ir nepamatė savo gimtinės, nepamatė ten esančio motinos kapo.

— Kinijos ūkininkė vakar nusipirko pirmą automobilį. Ji augina vištas ir parduoda kiaušinius. Nusipirko Toyota už 4,600 dolerių.

— Izraelio vadovybė imsis dar griežtesnių priemonių prieš organizuotus palestiniečių teroristus, kurie žudo nekaltus Izraelio gyventojus.

— Prezidentas Reaganas, atsisakydamas žurnalistams, pareiškė, kad JAV Kongresas, reikalaujęs iš Libano atšaukti marinius, nėra didelę atsakomybę.

— Japonijos premjero nutarimas skolinti didelę sumą Kinijai sumažino aukso vertę.

FOR THE SMILE OF HEALTH.

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions. © Ex-Lax, Inc., 1982

NAUJENOS APLANKYS KASDIENĄ

Visuomenei ir paskiram asmeniui Naujienos dabar yra reikalingesnės, negu bet kada. Todėl šių Velykų švenčių proga Naujienų prenumerata yra ideali ir prasminga dovana tėvams, vaikams, giminėms, draugams, kaimynams, pažįstamiems, seneliams ir kitiems.

Naujienos padės Jums išlaikyti giminės ar bičiulių artumą, nežiūrint nuotolių, ir bus ištikimu ryšininku visai išeivijai, kovojančiai už savo krašto laisvę.

PRAŠOM NAUDOTIS PATOGIA UŽSAKYMO FORMA

Siunčiu \$45. Prašau siuntinėti Naujienas Chicagoje kaip velykingą dovaną metams (pusei metų \$24). Kitose vietose — \$40, pusei metų — \$22.

VARDAS, PAVARDE _____ NR. IR GATVĖ _____ MIESTAS _____ VALST. _____ ZIP CODE _____

Siuntėjo Pavardė, Vardas _____ Adresas: _____

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE / REAL ESTATE FOR SALE
Nacional, Zeme — Pardavimai / Nacional, Zeme — Pardavimai

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAM
DE ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENEŠINIAIS ISSIMOKEJIMAIM
DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAS

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲ

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

8529 So. Kedzie Ave. — 778-2231

LAIKYKIMES MARQUETTE PARKE.
ČIA GERIAUSIA VIETA
LIETUVIAMS.

9 butų mūrinis. Labai geros pajamos. Didelis butas savininkui. Geras investavimas.

3 butų mūrinis su garažu. Pelningas pirkiny.

Didelis, gražiai įrengtas bungalow. Nebrangus.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel: 436-7878

SAVININKAS parduoda 3 miegamų namą. 1 1/2 vonios, įrengtas skėpas, didelis sklypas, 2 1/2 mašinų garažas.
7932 S. Mansfield, Burbank, Ill.
Skambinti 422-5115

SAVININKAS PARDUODA
MURINĮ "BUNGALOW".
2 miegamieji, 57-tos ir Homan gatvių apylinkė.
\$40,000.
Skambinti 841-7009

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruošta ir teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta "Sėduvos" išleista knyga su legališkėmis formomis.

Knyga su formomis gauna ma Naujienų administracijoje.

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

"LIUCIJA"

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

JAUNYSTĖ KALTA

— Pasakyk man, kas priverė tave atsidurti kalėjime?
— Jaunystės nepatyrimas.
— Bet tu au turi penkiasdešimt metų.
— Aš nekalbu apie savo amžių, bet mano advokato.

and PLEASE
make people
more careful

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiestuose, greiti, garantuoti ir saugūs. KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DEMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai 5126 pusmečiui automobilio liabiliti draudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS
4651 S. Ashland Ave.
Chicago, Ill.
Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.
ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4051 Archer Avenue
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-594

Homeowners Insurance
Good service/Good price
F. Zapolski, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60442 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company
Home Office: Bloomington, Illinois

Advokatas
GINTARAS P. CEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakarų. Seštadienis: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
1649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIA
V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Seštadienis pagal susitarimą.
4606 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel: 778-8000

Naujai pasirodžiusi DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DEL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$18.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija